

PŘEDMLUVA

1. POHYBLIVÉ ZATÍŽENÍ STATICKY URČITÝCH ROVINNÝCH NOSNÍKŮ	4
1.1. Příčinkové čáry statických veličin plnostěnných nosníků za přímého zatížení	4
1.1.1. Pojem a definice příčinkové čáry	4
1.1.2. Metody řešení příčinkových čar	4
1.1.3. Kinematická definice a tvar příčinkových čar	5
1.1.4. Vyhodnocení příčinkových čar pro stálé zatížení	5
1.1.4.1. Jediné břemeno F	5
1.1.4.2. Soustava osamělých břemen $F_1, F_2, \dots, F_n$	5
1.1.4.3. Spojité rovnoměrné příčné zatížení	5
1.1.4.4. Spojité nerovnoměrné příčné zatížení	6
1.1.5. Vyhodnocení příčinkových čar pro pohyblivé zatížení	6
1.1.5.1. Jedno pohyblivé břemeno F	6
1.1.5.2. Dvě pohyblivá břemena F_1, F_2	6
1.1.5.3. Soustava břemen $F_1, F_2, \dots, F_n$ s pevnými vzájemnými vzdálenostmi	6
1.1.5.4. Částečné rovnoměrné příčné zatížení q na délce d	7
1.1.5.5. Dvě částečná rovnoměrná příčná zatížení	7
1.1.5.6. Rovnoměrné příčné zatížení q na libovolné délce	7
1.1.6. Příčinkové čáry prostého nosníku	7
1.1.6.1. Analytická metoda	7
1.1.6.2. Kinematická metoda	9
1.1.7. Příčinkové čáry konzoly	14
1.1.8. Příčinkové čáry prostého nosníku s převislými konci	16
1.1.9. Příčinkové čáry šikmého nosníku	17
1.1.9.1. Šikmý prostý nosník	17
1.1.9.2. Šikmý konzolový nosník	20
1.1.10. Složené rovinné nosíkové soustavy	20
1.1.10.1. Příčinkové čáry Gerberova nosníku	20
1.1.10.2. Příčinkové čáry trojúhelníkového oblouku - nosníku bez táhla	24
1.2. Podrobný rozbor účinků pohyblivého přímého zatížení na prostém nosníku	30
1.2.1. Soustava břemen $F_1, F_2, \dots, F_n$ s pevnými vzájemnými vzdálenostmi	30
1.2.1.1. $\max M_x$ v daném průřezu x . Winklerovo kritérium ...	30
1.2.1.2. $\max M_{F_k}$ pod daným břemenem F_k . Břemenové kritérium	33
1.2.1.3. Největší ohybový moment na prostém nosníku $\max \max M$. Šolínovo kritérium	36
1.2.1.4. Čára maximálních ohybových momentů $\max M$	38
1.2.1.5. Přibližná čára $\max M$	41
1.2.1.6. Kritérium $\max T_x$	42
1.2.1.7. Čára $\max T$ resp. $\min T$	44
1.2.2. Rovnoměrné zatížení q	45
1.2.2.1. Čára $\max M$ a čára současných posouvajících sil T_m ..	45
1.2.2.2. Čáry $\max T$ a $\min T$	46

1.3. Příčinkové čáry statických veličin plošných nosníků za nepřímého zatížení	47
1.3.1. Tvar příčinkových čar	47
1.3.2. Postup při sestrojování příčinkových čar	48
1.3.3. Vyhodnocení příčinkových čar. Rozšířené Winklerovo kritérium ..	48
1.3.4. Příčinkové čáry prostého nosníku	49
1.3.5. Příčinkové čáry konzoly	51
1.3.6. Příčinkové čáry prostého nosníku s převislými konci	51
1.4. Příčinkové čáry osových sil prutů rovinných kloubových prutových soustav - příhradových nosníků	52
1.4.1. Metody řešení příčinkových čar	52
1.4.2. Kinematická definice a tvar příčinkové čáry osových sil prutu ..	52
1.4.3. Podstata řešení příčinkových čar osových sil prutů pomocí vzorců	53
1.4.3.1. Sestrojení příčinkové čáry osových sil prutu N prostého příhradového nosníku pomocí úseků N^I a N^{II}	54
1.4.4. Vyhodnocení příčinkových čar osových sil prutů	55
1.4.5. Prostý příhradový nosník	55
1.4.6. Konzolový příhradový nosník	63
1.4.7. Prostý příhradový nosník s převislými konci	66
1.4.8. Složené příhradové soustavy	68
1.4.8.1. Příhradový nosník Gerberův	68
1.4.8.2. Trojkloubový příhradový oblouk	71
2. PŘETVOŘENÍ ROVINNÝCH STATICKY URČITÝCH PRUTOVÝCH KONSTRUKCÍ	74
2.1. Přetvoření rovinných plošných nosníků	74
2.1.1. Metody řešení	74
2.1.2. Virtuální práce a její aplikace	74
2.1.2.1. Pojem virtuálního přetvoření, zatížení a práce	74
2.1.2.2. Virtuální práce vnějších sil	75
2.1.2.3. Virtuální práce vnitřních sil	76
2.1.2.4. Princip virtuálních prací	77
2.1.2.5. Bettiho věta o vzájemnosti virtuálních prací	78
2.1.2.6. Maxwellova věta	79
2.1.2.7. Výpočet posunutí a pootočení průřezu z principu virtuálních prací	80
2.1.2.8. Verešaginovo pravidlo	81
2.1.3. Příčinkové čáry deformačních veličin nosníků	90
2.1.3.1. Příčinkové čára posunutí průřezu	90
2.1.3.2. Příčinkové čára pootočení průřezu	91
2.1.3.3. Příčinkové čáry y a φ prostého nosníku	91
2.1.3.4. Příčinkové čáry y a φ konzoly	94
2.2. Přetvoření rovinných příhradových nosníků	96
2.2.1. Metody řešení přetvoření rovinných kloubových prutových soustav	96
2.2.2. Řešení přetvoření rovinných kloubových prutových soustav virtuální prací	96
3. PŘETVOŘENÍ PROSTOROVÝCH STATICKY URČITÝCH PRUTOVÝCH KONSTRUKCÍ	100
3.1. Přetvoření prostorových plošných nosníků	100
3.1.1. Výpočet posunutí a pootočení průřezu nosníku z principu virtuálních prací	100
3.2. Přetvoření prostorových kloubových prutových soustav	103

3.2.1.	Výpočet posunutí styčníku kloubové prutové soustavy z principu virtuálních prací	103
4.	ÚVOD DO ŘEŠENÍ ROVINNÝCH STATICKY NEURČITÝCH PRUTOVÝCH KONSTRUKCÍ	105
4.1.	Základní pojmy a metody řešení	105
4.1.1.	Pojem staticky neurčitá konstrukce	105
4.1.2.	Metody řešení staticky neurčitých konstrukcí	106
4.1.3.	Rovinná staticky neurčitá prutová soustava	106
4.1.3.1.	Statická určitost, pře určitost a neurčitost	106
4.1.3.2.	Stupeň statické neurčitosti S	108
4.1.4.	Rovinná staticky neurčitá kloubová prutová soustava	110
4.1.4.1.	Statická určitost, pře určitost a neurčitost	110
4.1.4.2.	Stupeň statické neurčitosti S	111
4.1.5.	Základní soustava staticky neurčitě konstrukce. Základní věta silové metody	111
5.	ROVINNÉ STATICKY NEURČITÉ PLNOSTĚNNÉ NOSNÍKY ZA STÁLÉHO I POHYBLIVÉHO ZATÍŽENÍ	113
5.1.	Jednoduchý staticky neurčitý nosník	113
5.1.1.	Oboustranně dokonale vetknutý nosník	113
5.1.1.1.	Obecné zatížení nosníku	113
5.1.1.2.	Svislé zatížení nosníku	119
5.1.2.	Oboustranně vetknutý nosník s jedním posuvným vetknutím	120
5.1.3.	Jednostranně dokonale vetknutý nosník s pevným kloubem	121
5.1.4.	Jednostranně dokonale vetknutý nosník s posuvným kloubem	123
5.1.4.1.	Nosník s převislým koncem	124
5.1.5.	Vetknutý nosník s náběhy	125
5.1.6.	Vliv změny teploty	127
5.1.6.1.	Rovnoměrná změna teploty	127
5.1.6.2.	Nerovnoměrná změna teploty	128
5.1.7.	Popuštění podpor nosníku	130
5.1.7.1.	Daná - známá popuštění podpor	131
5.1.8.	Příčinkové čáry	134
5.1.8.1.	Oboustranně dokonale vetknutý nosník	134
5.1.8.2.	Jednostranně vetknutý nosník	137
5.2.	Spojité nosník za stálého zatížení	138
5.2.1.	Řešení spojitěho nosníku metodou třímomentových rovnic	138
5.2.1.1.	Zvláštní tvary třímomentových rovnic	140
5.2.2.	Stanovení statických veličin spojitěho nosníku z podporových momentů	142
5.2.2.1.	Posouvající síla T_x	142
5.2.2.2.	Ohybový moment M_x	143
5.2.2.3.	Podporová reakce B posuvného kloubu b	143
5.2.3.	Symetrie a antisymetrie u rovinných prutových konstrukcí	143
5.2.3.1.	Pojem souměrné konstrukce	143
5.2.3.2.	Symetrické a antisymetrické zatížení	143
5.2.3.3.	Symetrické a antisymetrické veličiny	144
5.2.3.4.	Využití symetrie spojitěho nosníku	145
5.3.	Spojité nosník za pohyblivého zatížení. Příčinkové čáry	157
5.3.1.	Příčinkové čáry statických veličin spojitěho nosníku	157
5.3.1.1.	Příčinková čára podporového momentu	157
5.3.1.2.	Příčinková čára mezipodporového momentu	159

5.3.1.3.	Příčinková čára posouvající síly	160
5.3.1.4.	Příčinková čára svíslé podporové reakce	160
5.3.1.5.	Tvar příčinkových čar	160
5.3.2.	Příčinkové čáry deformačních veličin spojitého nosníku	170
5.3.2.1.	Příčinková čára průhybu y_x	170
5.3.2.2.	Příčinková čára pootočení φ_x	170
6.	ROVINNÉ STATICKY NEURČITÉ PŘÍHRADOVÉ NOSNÍKY ZA STÁLÉHO I POHYBLIVÉHO ZATÍŽENÍ	173
6.1.	Rovinné příhradové nosníky zevně staticky neurčité	173
6.1.1.	Příhradový nosník jedenkrát zevně staticky neurčitý	173
6.1.2.	Vliv změny teploty	175
6.1.3.	Popuštění podpor	176
6.1.4.	Příhradový nosník dvakrát zevně staticky neurčitý	177
6.1.5.	Volba průřezových ploch prutů	179
6.2.	Rovinné příhradové nosníky vnitřně staticky neurčité	185
6.2.1.	Příhradový nosník jedenkrát vnitřně staticky neurčitý	185
6.2.2.	Příhradový nosník dvakrát vnitřně staticky neurčitý	186
6.3.	Rovinné příhradové nosníky zevně i vnitřně staticky neurčité	192
6.4.	Přibližné řešení rovinných staticky neurčitých příhradových nosníků	194
6.5.	Příčinkové čáry statických veličin rovinných staticky neurčitých příhradových nosníků	194
6.5.1.	Metody řešení příčinkových čar	195
6.5.2.	Analytická metoda řešení příčinkových čar	195
6.5.3.	Tvar a vyhodnocení příčinkových čar	195
6.5.4.	Postup řešení příčinkových čar rovinného příhradového nosníku jedenkrát staticky neurčitého	195
7.	ROVINNÉ RÁMY	199
7.1.	Základní pojmy	199
7.2.	Rozdělení rovinných rámu	200
7.3.	Metody řešení rovinných rámu	200
7.4.	Metoda jednotkových sil	201
7.4.1.	Podstata metody	201
7.4.2.	Zjednodušení deformačních rovnic	213
7.4.3.	Jednoduchý uzavřený rám	215
7.4.4.	Vliv oteplení rovinného rámu	218
7.4.5.	Vliv popuštění podpor rovinného rámu	223
7.4.6.	Souměrný rovinný rám	225
7.4.7.	Rovinný rám s pruty proměnného průřezu	230
8.	ROVINNÝ OBLOUK	232
8.1.	Základní pojmy a předpoklady	232
8.2.	Vnitřní síly a deformace prostého zakřiveného nosníku	234
8.3.	Oboustranné vetknutý oblouk	237
8.3.1.	Rovnoměrná a nerovnoměrná změna teploty oblouku	239
8.3.2.	Popuštění podpor oblouku	239
8.4.	Dvojklobový oblouk	244
9.	ZÁVĚREČNÁ ČÁST	249
9.1.	Tabulky	249
9.1.	Literatura	270
	OBSAH	271